

M.A. (2022) (SEM/CR) CBCS Part-II Semester-III Examination: Oct/Nov.-2023
Political Science (Compulsory) Paper-XI
POLC29: Indian Political Process

Day and Date: Tuesday, 12/12/2023
Time: 11.00 AM To 1.00 PM

Total Marks: 60

Instructions:

1. All Questions are Compulsory.
2. All Questions carry equal marks.
3. Figures to the right indicate full marks

Q.1. Choose the Correct alternatives from the following.

15

- 1 Lokjanshakti Party is associated with ---- state.
a) Uttar Pradesh b) Andhra Pradesh c) Bihar d) W.Bengal
- 2 Bahujan Samaj Party was founded by -----
a) Charansingh b) Kanshiram c) Mulayamsingh Yadav d) Sharad Pawar
- 3 The Anti Defection Law was passed in the period of ----- Prime Minister
a) Rajiv Gandhi b) V.P.Singh c) Chandrashekhar d) A.K.Gujaral
- 4 The Chandavad Conference (1986) was organised by -----Party.
a) Women's Front of Shetakari Sanghatana b) R.P.I. c) Congress d) Shivsena
- 5 Article ----- is related to Election Commission.
a) 315 b) 320 c) 324 d) 360
- 6 ----- day is celebrated as a International Women day.
a) 8th March b) 15th March c) 5th March d) 11 th March
- 7 Sacchar Commission is related to -----
a) Muslim b) Tax c) Water Dispute d) None of these
- 8 Who established Bahujan Vanchit Aaghadi Party in Maharashtra?
a) Prakash Ambedkar b) Namdev Dhasal c) Raja Gosavi d) Kakasaheb Kalelkar
- 9 Sarvajnik Satyadharm Book is written by -----
a) Savitribai Phule b) Ramabai Ranade c) Mahatma Phule d) B.R.Ambedkar
- 10 The 42nd Amendment introduces the new word ----- in the title of the Indian Constitution.
A) secular B) democracy C) republic D) Irreligious
- 11 Sales Tax is belongs to ----government
a) Centre b) State c) Centre & State d) None of these
- 12 The Income Tax belongs to -----
a) Centre b) State c) Centre & State d) None of these
- 13 Where is headquarter of WTO?
a) Paris b) Rome c) Geneava d) Beijing

14 Where is headquarter of BRICS ?

- a) Paris b) Rome c) New York d) Shanghay

15 Dunkel Proposal was related to -----

- a) GATT Treaty b) WHO c) Water Dispute d) None of these

Q.2. Write short Notes (Three out of Four) .

15

- 1 Coalition Politics
- 2 Characteristics of Regional Parties
- 3 Mandal Commission
- 4 Four fields of Indian Mixed Economy

Q.3. Write short Answers (Three out of Four) .

15

- 1 Discuss in briefly about Trinmool Congress.
- 2 Explain Karl Marx's concept of Class Struggle.
- 3 Explain Nehru's idea about Mixed Economy.
- 4 Explain profits of privatization.

Q.4.. Answer the following question on broad. (One out of two).

15

- 1 Explain objectives and Programmes of Congress Party.
- 2 What is mean by globalization? Explain characteristics, advantages and disadvantages of globalization.

मराठी रूपांतर

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 लोकजनशक्ति पक्ष ----राज्यात आहे
अ) उत्तर प्रदेश ब) आंध्र प्रदेश क) बिहार ड) प. बंगाल
- 2 बहुजन समाज पार्टी ची स्थापना ---- यांनी केली
अ) चरण सिंह ब) कांशीराम क) मुलायमसिंघ यादव ड) शरद पवार
- 3 पक्षांतर बंदी कायदा कोणत्या पंतप्रधानाच्या काळात संमत झाला.
अ) राजीव गांधी ब) व्ही. पी. सिंह क) चन्द्रशेखर ड) ए. के. गुजराल
- 4 चांदवड परिषद (१९८६) ---- या पक्षाने आयोजित केले होती.
अ) शेतकरी संघटनेची महिला आघाडी ब) आर. पी. आय. क) काँग्रेस ड) शिवसेना
- 5 ----- कलम हे निवडणूक आयोगाशी संबंधित आहे.
अ) ३१५ ब) ३२० क) ३२४ ड) ३६०
- 6 हा दिवस आंतरराष्ट्रीय महिला दिवस म्हणून साजरा केला जातो.
अ) ८ मार्च ब) १५ मार्च क) ५ मार्च ड) ११ मार्च
- 7 सच्चर आयोग ---- शी संबंधित आहे.
अ) मुस्लिम ब) कर क) पाणी प्रश्न ड) यापैकी नाही

- 8 महाराष्ट्रामध्ये बहुजन वंचित आघाडी या पक्षाची स्थापना कोणी केली?
 अ) प्रकाश आंबेडकर ब) नामदेव ढसाळ क) राजा गोसावी ड) काकासाहेब कालेलकर
- 9 सार्वजनिक सत्यधर्म हे पुस्तक कोणी लिहिले?
 अ) सावित्री बाई फुले ब) रमाबाई रानडे क) महात्मा फुले ड) बी. आर. आंबेडकर
- 10 42 व्या घटनादुरुस्तीने भारतीय घटनेच्या सरनाम्यात ----- ह्या नव्या शब्दाचा समावेश केलेला आहे.
 अ) धर्मनिरपेक्ष ब) लोकशाही क) गणराज्य ड) प्रजासत्ताक
- 11 विक्री कर --- च्या अखत्यारीत येतो
 अ) केंद्र ब) राज्य क) केंद्र आणि राज्य ड) यापैकी नाही
- 12 आयकर --- च्या अखत्यारीत येतो
 अ) केंद्र ब) राज्य क) केंद्र आणि राज्य ड) यापैकी नाही
- 13 डब्लू. टी.ओ. चे मुख्यालय कोठे आहे?
 अ) पॅरिस ब) रोम क) जिनिव्हा ड) बीजिंग
- 14 बिक्स चे मुख्यालय कोठे आहे?
 अ) पॅरिस ब) रोम क) न्यूयॉर्क ड) शांघाय
- 15 डंकल प्रस्ताव ----- शी संबंधित आहे.
 अ) गॅट करार ब) डब्लू एच.ओ. क) पाणी प्रश्न ड) यापैकी नाही

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 आघाडीचे राजकारण
- 2 प्रादेशिक पक्षाची वैशिष्टे
- 3 मंडलआयोग
- 4 भारतामधील मिश्र अर्थव्यवस्थेची चार क्षेत्रे

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 तृणमूल या पक्षाबद्दल थोडक्यात माहिती लिहा.
- 2 कार्ल मार्क्सच्या वर्गसंघर्षाची संकल्पना स्पष्ट करा.
- 3 नेहरूंचे मिश्रव्यवस्थे विषयीचे विचार स्पष्ट करा.
- 4 खाजगीकरणाचे फायदे स्पष्ट करा.

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 कॉँग्रेस पक्षाची ध्येयधोरणे आणि कार्यक्रम स्पष्ट करा.
- 2 जागतिकीकरण म्हणजे काय? जागतिकीकरणाची वैशिष्टे, फायदे आणि तोटे स्पष्ट करा.

Model Answer Paper

M.A. (2022) (SEM/CR) CBCS Part-II Semester-III Examination: Oct/Nov.-2023

Political Science (Compulsory) Paper-XI

POLC29: Indian Political Process

Day and Date: Tuesday, 12/12/2023

Total Marks: 60

Time: 11.00 AM To 1.00 PM

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

1 लोकजनशक्ति पक्ष ----राज्यात आहे

अ) उत्तर प्रदेश ब) आंध्र प्रदेश क) बिहार ड) प. बंगाल

Option 3

2 बहुजन समाज पार्टी ची स्थापना ---- यांनी केली

अ) चरण सिंह ब) कांशीराम क) मुलायमसिंघ यादव ड) शरद पवार

Option 2

3 पक्षांतर बंदी कायदा कोणत्या पंतप्रधानाच्या काळात संमत झाला.

अ) राजीव गांधी ब) व्ही. पी. सिंह क) चन्द्रशेखर ड) ए. के. गुजराल

Option 1

4 चांदवड परिषद (१९८६) ---- या पक्षाने आयोजित केले होती.

अ) शेतकरी संघटनेची महिला आघाडी ब) आर. पी. आय. क) काँग्रेस ड) शिवसेना

Option 1

5 ----- कलम हे निवडणूक आयोगाशी संबंधित आहे.

अ) ३१५ ब) ३२० क) ३२४ ड) ३६०

Option 3

6 हा दिवस आंतरराष्ट्रीय महिला दिवस म्हणून साजरा केला जातो.

अ) ८ मार्च ब) १५ मार्च क) ५ मार्च ड) ११ मार्च

Option 1

7 सच्चर आयोग ---- शी संबंधित आहे.

अ) मुस्लिम ब) कर क) पाणी प्रश्न ड) यापैकी नाही

Option 4

8 महाराष्ट्रामध्ये बहुजन वंचित आघाडी या पक्षाची स्थापना कोणी केली?

अ) प्रकाश आंबेडकर ब) नामदेव ढसाळ क) राजा गोसावी ड) काकासाहेब कालेलकर

Option 1

9 सार्वजनिक सत्यधर्म हे पुस्तक कोणी लिहिले?

अ) सावित्री बाई फुले ब) रमाबाई रानडे क) महात्मा फुले ड) बी. आर. आंबेडकर

Option 3

10 42 व्या घटनादुरुस्तीने भारतीय घटनेच्या सरनाम्यात ----- ह्या नव्या शब्दाचा समावेश केलेला आहे.

अ) धर्मनिरपेक्ष ब) लोकशाही क) गणराज्य ड) प्रजासत्ताक

Option 1

11 विक्री कर --- च्या अखत्यारीत येतो

अ) केंद्र ब) राज्य क) केंद्र आणि राज्य ड) यापैकी नाही

Option 2

12 आयकर --- च्या अखत्यारीत येतो

अ) केंद्र ब) राज्य क) केंद्र आणि राज्य ड) यापैकी नाही

Option 1

13 डब्ल्यू. टी.ओ. चे मुख्यालय कोठे आहे?

अ) पॅरिस ब) रोम क) जिनिव्हा ड) बीजिंग

Option 3

14 बिक्स चे मुख्यालय कोठे आहे?

अ) पॅरिस ब) रोम क) न्यूयॉर्क ड) शांघाय

Option 4

15 डंकल प्रस्ताव ----- शी संबंढलत आहे.

अ) गॅट करार

ब) डब्लू एच.ओ.

क) पाणी प्रश्न

ड) यापैकी नाही

Option 1

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

1 आघाडीचे राजकारण

Ans:

2 प्रादेशिक पक्षाची वैशिष्टे

Ans:

3 मंडलआयोग

Ans:

4 भारतामधील मिश्र अर्थव्यवस्थेची चार क्षेत्रे

Ans:

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

1 तृणमूल या पक्षाबद्दल थोडक्यात माहिती लिहा.

Ans:

2 कार्ल मार्क्सच्या वर्गसंघर्षाची संकल्पना स्पष्ट करा.

Ans:

3 नेहरूंचे मिश्रव्यवस्थे विषयीचे विचार स्पष्ट करा.

Ans:

4 खाजगीकरणाचे फायदे स्पष्ट करा.

Ans:

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 काँग्रेस पक्षाची ध्येयधोरणे आणि कार्यक्रम स्पष्ट करा.

Ans:

2 जागतिकीकरण म्हणजे काय? जागतिकीकरणाची वैशिष्टे, फायदे आणि तोटे स्पष्ट करा.

Ans:
